

— **I a Sant Mateu també hi anaven?**

— Nosaltres anàvem a Missa a Sant Mateu, perquè erem de Sant Mateu. Els nens van fer la comunió a Sant Mateu. Per la confirmació, però, vam anar al Castellar perquè feia calor i era més a la vora.

— **Abans hi havia alguna festa per aquí a prop?**

— Feien la Festa Major de Sant Mateu. Matàvem els pollastres i apa. Venia molta gent, els parents.... Llavors només fèiem això i apa. La gent ha canviat molt ara. Abans era diferent.

— **Va molt sovint a Girona?**

— No hi vaig a Girona. Em ve a buscar el meu fill per anar a la perruqueria només i torno perquè no puc, no puc.

— **Quants fills té vostè?**

— Jo tinc set fills. Tots els tinc vius i m'estimen, pobres. Perquè si no m'haguessin estimat potser ja seria morta jo. Estic molt contenta i potser sóc viva per això.

— **I tots viuen a la vora d'aquí?**

— En Salvador i en Martí viuen aquí a casa. El segon és a Alemanya. I el que fa tres fa de flequer i és a Vilanova del Penedès. Llavors hi ha la noia gran que és a Figueres. El petit el tinc a Girona també. I la petita és a Barcelona.

— **I també té néts?**

— Sí, tinc quatre néts. La noia de Figueres no en té cap i la de Barcelona tampoc. En Joan té una nena de disset anys.

— **Els veu molt sovint als seus fills?**

— Sí. Ara mateix, això de la viudetat, cobro perquè el meu noi d'Alemanya s'hi va posar, perquè sinó poc que cobraria. Va dir: «És a dir, que tothom cobra i vostè no pot cobrar?» Ara farà un any que cobro. Ho havia dit a molts llocs i saps que m'havien dit? Que tenint fills fadrins, ja em mantenien. Jo no vaig buscar res més però me'n recordo que quan tenia seixanta-cinc anys ho vaig mirar. I ara sap què van fer? Em van fer el carnet d'identitat perquè sinó no cobraria.

— **Així que és el primer carnet d'identitat que té en la seva vida?**

— Sí. Abans com que no cobrava tampoc no el necessitava i no me l'havia pas fet. Mai n'havia tingut.

Ara el meu noi em va dir que m'havia de fer el carnet d'identitat i aquest dia em van fer la foto, i ara ja deu estar en camí. Serà el primer carnet d'identitat que tindrè. Llavors ja podré tornar a cobrar. Sinó m'hagués sin «quitat» la paga. Mira que pillos, eh? A un de dolent no li fan mai res i a un que no ha fet cap mal, a aquest li busquen tot. És veritat.

— **Ha anat mai a l'escola vostè?**

— Jo no vaig anar mai a estudi. A l'únic que vaig anar és a doctrina, que anàvem a Sant Mateu. Estàvem quasi una hora per anar a doctrina. El meu germà també hi anava però ara ja fa tres anys que és mort, Déu l'hagi perdonat. Jo sóc l'única que queda de la meua família. Bueno, hi ha nebots.

— **Encara pot fer la feina de la casa?**

— Sí, el dinar encara el vaig fent. Ja m'ajuden... Però no puc portar pesos perquè tinc artrosi. Ara també per Santa Llúcia farà quatre anys que em van operar de les catarates. No em van fer patir gaire i ara m'haurien d'operar de l'altre ull perquè no m'hi veig, però sóc massa gran.

— **Tenia entès que aquí tenen moltes vinyes, no?**

— Sí, el vi el fem nosaltres. Tenim una vinya. Potser hi ha tres-cents o quatre-cents serments, no les som pas contades. Ara no n'hi ha gaire. Abans pla! Quan en Siset era a l'Àfrica, a la vinya, que ara tot són pins, hi vàrem fer vuitanta semals, que els veníem perquè, de què n'haviem de fer de tant de vi!

— **I de mel també en tenen?**

— Sí, tenim ruscós. Però aquest any és un mal any per les abelles. Ha fet aquest vent que les mata.

Seguidament en Martí i en Salvador ens varen ensenyar les vinyes i els ruscós, mentre la Teresa, tota nerviosa, anava a fer el dinar ja que malgrat la seva edat és una dona molt activa.